

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ИНДУСТРИАЛЕН БИЗНЕС И ЛОГИСТИКА“

Приета от ФС (протокол №/ дата): 9/23.04.2020

Приета от КС (протокол №/ дата): 7/27.02.2020

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(Доц. д-р Денка Златева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: “ ЛИДЕРСТВО И УПРАВЛЕНСКИ УМЕНИЯ”;

ЗА СПЕЦ: „Бизнес и мениджмънт“; ОКС „бакалавър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 3; СЕМЕСТЪР: 6;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 150 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 5

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	90	-

Изготвили програмата:

1.
(доц.д-р Йордан Иванов)

2.
(гл.ас.д-р Стефан Калпачев)

Ръководител катедра:
„Индустириален бизнес и логистика“ (доц.д-р Йордан Иванов)

I. АНОТАЦИЯ

Лидерството е поведение и дейност, която отчита ценностната система на хората, техните интереси, като същевременно ги мотивира да изпълняват задачите, които са им възложени, по най-добрия начин, както и да развива тяхното творчество и потенциал в полза на фирмата. Лидерството се проявява в междуличностните отношения. То се свързва с постигането на цели така, че последователите да ги възприемат като свои собствени. Ефективното управление е невъзможно без лидерство.

Основната цел на дисциплината „Лидерство и управленски умения“ е да предостави комбинация от теоретични познания и практически умения необходими за развиването на лидерски умения в студентите. Изучават се личностните черти на лидерите, взаимодействията между лидер и група от хора, успешното разрешаване на конфликти, насърчаването на креативни решения и ефективното управление на спорове в рамките на организацията, основите на изграждането и обучението на успешни екипи, даването на обратна връзка и обучението на подчинени чрез коучинг.

След завършването на обучението по дисциплината студентите следва да могат да:

- Изразяват своите идеи ясно и убедително, както писмено, така и устно;
- Използват концепциите за лидерство и управление, за да разбират ситуацията, които изискват лидерски умения, като ги използват ефективно в своя полза;
- Разбират влиянието на индивидуалните различия в различни ситуации при практикуването на лидерството;
- Разбират своите собствени силни и слаби страни като лидери, мениджъри или последователи, като развият свой собствен подход за лидерство;
- Подобряват своите способности да бъдат част от група или да ръководят такава с взаимнозависещи задачи;
- Подобряват своите способности да анализират критично сложни и разнообразни проблеми като използват обосновка, преценка и въображение, за да създадат за себе си нови възможности в ситуации изискващи лидерство.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
	ТЕМА 1. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ЛИДЕРСТВОТО	4	4	
	1.1. Същност на лидерството			
	1.2. Дефиниции за лидерството			
	1.3. Функционални различия между лидери и мениджъри			
	1.4. Стратегически измерения на лидерството			
	ТЕМА 2. ТЕОРИИ И ПРИНЦИПИ НА ЛИДЕРСТВОТО	4	4	
	2.1. Персонални характеристики на лидерите			
	2.2. Теории за лидерство базирани на индивидуалното поведение			
	2.3. Ситуационни теории за лидерство			
	2.4. Харизматично лидерство			

ТЕМА 3. ЛИДЕРСТВО И ВЛАСТ		2	2	
	3.1.Видове власт			
	3.2.Формални и неформални лидери			
	3.3.Власт в организациите			
ТЕМА 4. ЛИДЕРСТВО И КОНФЛИКТИ		2	2	
	4.1.Същност на конфликтите			
	4.2.Причини за възникване на конфликти			
	4.3.Видове конфликти и методи за разрешаването им.			
ТЕМА 5. ЛИДЕРСТВО И ОРГАНИЗАЦИОННА ПРОМЯНА		2	2	
	5.4.Видове и причини за промяна в организациите			
	5.5.Управление на промяната и съпротивата към промяната			
ТЕМА 6. ВЗЕМАНЕ НА РЕШЕНИЯ		4	4	
	6.1.Вземане на ефективни решения			
	6.2.Особености на индивидуалното и груповото вземане на решения			
	6.3.Методи за вземане на решения			
	6.4.Фактори при груповото вземане на решения			
ТЕМА 7. СПОРОВЕ И КРЕАТИВНОСТ		2	2	
	7.1.Взаимовръзка между противоречията и вземането на решения. Резултати и условия определящи конструктивното спорене.			
	7.2.Креативност. Развитие и насърчаване на креативността			
ТЕМА 8. СПРАВЯНЕ С РАЗЛИЧИЯТА		2	2	
	8.1.Различия и взаимозависимост			
	8.2.Зависимости между състав на група и справяне със задачи			
	8.3.Бариери пред взаимодействието с различни хора			
	8.4.Изграждане на силна страна базирана на различията между членовете на групата			
ТЕМА 9.РАЗВИТИЕ И ОБУЧЕНИЕ НА ЕКИПИ		4	4	
	9.1.Същност на екипа. Видове екипи			
	9.2.Изграждане на продуктивни екипи			
	9.3.Формиране, структуриране и развиване на екипа			
	9.4.Справяне с проблемни поведения в екипа			
ТЕМА 10.КОУЧИНГ		4	4	
	10.1.Същност на коучинга. Различия между менторство и коучинг			
	10.2.Коучингът като процес			
	10.3.Златните правила на коучинга			
	10.4.Събиране на данни за целите на коучинга.			
Общо:		30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Писмена работа по предварително определена тема	3	40
1.2.	Тест	2	20
Общо за семестриален контрол:		5	60
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (тест)	1	30
Общо за сесиен контрол:		1	30
Общо за всички форми на контрол:		6	90

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Bertocci, D. Leadership in Organizations, University Press of America, 2009
2. ILM. Leadership and management in organisations, Pergamon Flexible Learning, 2007
3. Pardey, D(ed.). Coaching and Training Your Work Team, Pergamon Flexible Learning, 2007

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Gelfand, M., et al. The Psychology of Conflict and Conflict Management in Organizations, Lawrence Erlbaum Associates, 2008
2. Cooper, C. (ed.). Leadership and management in the 21st century, Oxford University Press, 2005
3. Eggert, M. and Falzon, W. The resolving conflict pocketbook. Management Pocketbooks Ltd, 2004
4. Bennis, W. On becoming a leader, Basic Books, 2009
5. Pammer, W.J. and Killian, J. (ed.). Handbook of Conflict Management, Marcel Dekker Inc, 2003